

60 prosent begynte å røyke igjen

Foto: Roy Images

E-sigaretter er dårligere på å få nikotinavhengige til å slutte med røyking enn andre tobakkserstatninger, viser en ny studie. Dette er i strid med tidligere funn, skriver forskning.no.

– Det er ingen bevis på at e-sigaretter er effektivt ved røykavvenning, sier John P. Pierce, en av forskerne bak en ny studie publisert i tidsskriftet Tobacco Control, til CNN. Forskerne har observert brukere av e-sigaretter i perioden 2017 til 2019. Funnene antyder at det å bytte ut tobakksrøyking med elektronisk damping, enten med eller uten nikotin, ikke har den effekten andre studier har vist.

Forskerne undersøkte de nyeste tallene fra PATH-studien (Population Assessment of Tobacco and Health) som omfatter 2017, 2018 og 2019.

Av de som rapporterte at de ønsket å gradvis slutte å røyke med hjelp av e-sigaretter i 2017, var det kun 10 prosent som faktisk var røykfrie i 2019.

ADS 212
Protects Irritated Gums

- Anti-plaque maintenance action
- Improves gum health
- Ideal before and after an intensive treatment.

BEST DENTAL TRADING TEL: 75 64 65 66
bestdental@bestdental.no

Dette står tydelig i kontrast til de som hadde sluttet å røyke, men ikke brukte noen hjelpemidler på veien. Blant dem var 19 prosent fortsatt røykfrie i 2019.

I tillegg var det ingen antydning til at det å bytte fra sigaretter til e-sigaretter skulle holde deg fra å gå tilbake til sigaretter, sammenlignet med det å ikke bruke noen hjelpemidler.

Hele 60 prosent av de som nylig var røykere, men byttet over til daglig e-sigaretbruk, opplevde tilbakefall til tobakksrøyking.

Dette står i stil med tidligere funn om røykeslutt, som viser at det beste man gjør er å slutte brått heller enn å trappe gradvis ned.

Det finnes flere kliniske studier som viser at e-sigaretter har en positiv effekt når det kommer til røykeslutt.

En gjennomgang av flere studier ble publisert i september 2021 i the Cochrane Library.

Studiene gjennomgangen er basert på er stort sett randomiserte, kontrollerte forsøk, som regnes som gullstandarden innen forskning.

På bakgrunn av de kliniske funnene begynte britiske helsemyndigheter å anbefale bruk av e-sigaretter med nikotin som nikotinlegemiddel i slutten av 2021.

Den nye observasjonsstudien tar kun utgangspunkt i tall fra PATH-undersøkelsen. – Denne studien har en grunnleggende feil, sier John Britton, professor emeritus i epidemiologi ved University of Nottingham til Science Media Centre. Han peker på at studien tar utgangspunkt i røykere som har forsøkt å slutte tidligere ved hjelp av andre hjelpemidler, og feilet.

– Dette er nok hvorfor funnene deres strider med funnene fra meta-analysene av de mange, grundige kliniske undersøkelser som viser at e-sigaretter er en effektiv måte å slutte å røyke på, sier Britton.

Kilder: Ruifeng Chen, m.fl., Effectiveness of e-cigarettes as aids for smoking cessation: evidence from the PATH Study cohort, 2017–2019, British Medical Journal, Tobacco Control, 2022

Covid kan få seniorer til å slutte å jobbe tidligere

Foto: Roy Images

Yrkesaktive i 50- og 60-årene sier at de gleder seg mindre til å gå på jobb, jobben er blitt mindre viktig for dem, og de ønsker å gå av 1,7 år tidligere enn de sa før korona, skriver Senter for seniorpolitikk.

Pandemien har endret arbeidslivet i mange bransjer og yrker. Senter for seniorpolitikk har bedt Ipsos undersøke eldre arbeidstakeres arbeidsmotivasjon fire ganger gjennom pandemien.

Andelen 50-74-åringene som svarer at de alltid gleder seg til å gå på jobben har sunket fra 71 prosent i 2018 til 61 prosent i 2021. De som svarer at arbeidet er viktig for dem har sunket fra 52 til 45 prosent.

Andelen eldre arbeidstakere som gleder seg til å tre helt ut av arbeidslivet har vært stabil i mange år. Men i januar 2021 steg andelen som gleder seg til å slutte å jobbe fra 44 til 53 prosent. Det høye tallet holdt seg også høyt i oktober 2021.

Fra 2003 til 2015 steg ønsket avgangsalder i Norsk seniorpolitisk barometer. Så flatet det ut i noen år. De to siste årene er det ikke lenger tvil om at den stigende trenden har snudd, og at folk ønsker å slutte å jobbe i stadig lavere alder. Fra august 2019 til oktober 2021 sank ønsket avgangsalder fra 66,6 til 64,7 år blant arbeidstakere over 50 år.

«Det er alvorlig for hele samfunnet om vi mister årskull av erfaren arbeidskraft,» sier direktør Kari Østerud ved Senter for seniorpolitikk.

Ipsos har også spurt de eldre arbeidstakerne om hva de opplever som mest problematisk ved arbeidet under koronapandemien. Samlet svarer ansatte mellom 50 og 74 år oftest at de har opplevd økt arbeids-

press, for mye bruk av digitale verktøy og engstelse for egen helse eller smittesituasjon.

Ansatte i undervisning og helse har i størst grad opplevd negative konsekvenser. Ansatte med utdanning på høyskole- og universitetsnivå er mest lei av å bruke digitale verktøy.

Kvinner har opplevd mer økt arbeidspress enn menn. Ansatte i offentlig sektor opplever mer arbeidspress og redsel for smitte enn ansatte i privat sektor. Særlig har senioransatte i helse og sosialomsorg opplevd økt arbeidspress.

En forskningsrapport fra Institutt for samfunnsforskning fra 2020 viste at seniorene har håndtert økt bruk av digitale verktøy under pandemien like godt som yngre aldersgrupper. Østerud mener at endringer og restriksjoner som strammes til, lettes og strammes til igjen kan føre til at flere i alle aldersgrupper går lei. Påkjenninger ved pandemien bygger seg dessuten opp over tid.

«Noen går lei, og vi ser at arbeidstakere som har mulighet for det, vil kunne vurdere å slutte å jobbe tidligere enn de ellers ville gjort,» sier Østerud.

Det er imidlertid generelt fortsatt stor interesse for arbeid blant seniorene, og den svekkede interessen for fortsatt arbeid har ennå ikke gitt seg utslag i sysselsettingsstatistikken.

«Vi har fått veldig foruroligende svar fra de yrkesaktive seniorene. Trøsten er at når man kommer til en alder der man faktisk kan bli pensjonist, så er det mange som skyver på sluttdatoen sin, likevel. Så det er ikke for sent for arbeidsgiverne å ta tak i sine seniorer,» sier Østerud.

Kraftig økning i legemiddelbruken

Foto: Koy Images

Fra 2020 til i fjor økte nordmenns legemiddelforbruk med 4,4 prosent, viser tall fra Farmaloggs legemiddelstatistikk. Det er en vesentlig større økning enn årene før, sier Apotekforeningen.

Fordelt per innbygger var økningen på 4,4 prosent, justert for befolkningsøkningen fra 2020 til -21. Totalt økte forbruket med 4,8 prosent, målt i antall døgndoser av reseptpliktige legemidler.

– Det er uventet med en så stor økning i legemiddelbruken i fjor. Selv om vi har to spesielle år med pandemi bak oss, er det vanskelig å se én enkelt grunn til denne økningen. Frem til 2020 var det en jevn økning på litt over to prosent årlig, mens den var dobbelt så stor i fjor, sier fagdirektør i Apotekforeningen, Hanne Andresen.

Aller mest brukt er det kolesterolsenkende legemiddelet atorvastatin. Godt over 400 000 nordmenn bruker dette legemiddelet. Antall legemiddeldoser av atorvastatin har økt med 10 prosent det siste året.

På plassen etter følger acetylsalisylsyre, som brukes forebyggende mot hjerte- og karlidelser. Det tredje mest brukte legemiddelet er kandesartan, mot høyt blodtrykk. Alle de tre mest brukte legemid-

lene i Norge er til behandling av hjerte- og karrelaterte lidelser.

Siden 2010 har legemiddelbruken per innbygger økt med 27 prosent, det vil si en gjennomsnittlig økning på ca. 2,2 prosent per år, mens den var på godt over fire prosent i fjor.

– Sannsynligvis begynner vi å se effekten av en aldrende befolkning. Personer over 70 år bruker mer enn fem ganger så mye reseptlegemidler som de under 70, sier Andresen.

Fra 2010 til 2021 har folketallet i Norge økt med 11 prosent, mens befolkningen over 70 år har økt med 34 prosent.

Som en følge av økt bruk av legemidler, har også utgiftene til legemidler økt fra 2020 til -21. Utgiftene til reseptlegemidler økte med omtrent 2,5 mrd. kroner til i overkant av 30 mrd. kroner i 2021. Det tilsvarer 5 565 kroner per innbygger, som er en økning på nesten ni prosent fra året før. I gjennomsnitt betalte vi cirka 900 kroner av reseptlegemidlene selv, mens det offentlige betalte resten.

– En stor del av økningen kan forklares med at det ble brukt nesten fem prosent flere legemiddeldoser. I tillegg har en svak krone ført til at Norge importerer dyrere legemidler. De fleste legemidler i Norge er importert fra euro-land. Med en svekket krone mot euro, må vi betale mer i kroner for legemidlene vi importerer, forklarer Oddbjørn Tysnes i Apotekforeningen.

Han mener også at nye, dyre legemidler og økende bruk av kostbar legemiddelbehandling er en del av forklaringen på de økte utgiftene.

maxfac DENTAL – vi gjør implantat-Norge billigere!

Fra kr 495

- Resorberbar kollagenmembran
- 100% hydroksyapatitt
- Utmerket volumstabilitet

Fra kr 890

- Kollagenmembran
- Ca 4 mnd resorpsjonstid

Fra kr 1.995

- SLA-overflate
- 1,4% failure-rate
- Fullverdig implantatprotetik

OSSTEM
Verdens 6. største implantatprodusent

3,89%
Oljefondets eierandel i Osstem